

տասներկու գիւղեր, որոնց մէջ բնակվում են քրդերը և մեծ մասամբ թաթարները: Չնայեա՞ծ, որ ես ձմեռնամուտին էի ճանապարհորդում այդ գեղածիժաղ վայրերումը և ձիւներ նոցա բարձրութեանց վերայ օղակի պէս շրջապատել էր ամեն կողմից, բայց ինքն ըստ ինքեան երևում էր, որ այդ բեղմնաւոր և հովասուն տեղերը շատ յարմար ապաստարաններ են խաղաղ երկրագործների և հովիւների համար և արժանաւոր ամարանոցներ են եղել մեր նախնի թագաւորազուններին: Վերջի պատերազմի ժամանակ Աւաջուղը առատութեամբ մատակարարեց Ռուսաց Երևանեան բանակին գարի և ցորեան: Աւաջուղը առանձին խանութիւն է Պարսկաստանի իշխանութեան տակը, նորա գլխաւոր տեղին է Քիլիսա-քեանդ, ուր նստում է Փաշախանը, երկրի կառավարիչը:

Աւաջուղին կից դէպի հարաւ ընկնում է Թայգաբարայ հովիտը $61^{\circ} 45'$, $62^{\circ} 0'$, $39^{\circ} 15'$, $39^{\circ} 0'$ լայնութեան և երկայնութեան տակ: Արևմուտքից սահմանակից է Տաճկա-Հայաստանի Մահմդանք և Աբաղայ դաշտերն: Այս ջրալի հովիտը երկարացած է հիւսիսից դէպի հարաւ, ունի ընտիր մարգտգետիներ և պտղատու վարելահողեր: Տասն մէկ գիւղեր են շինված այս հովտումը, ուր ապրում են քրդեր և թաթարներ: Քրդերը մեծ մասամբ ապրում են նորա արօտալի լեռների վերայ: Այս աշխարհի գլխաւոր տեղին է Ղարայ-նի, ուր նստում